

Koiran immuunivälitteinen hemolyyttinen anemia - kirjallisuuskatsaus

Immune-mediated hemolytic anemia in dogs - Review

YHTEENVETO

Immuunivälitteinen hemolyyttinen anemia (immune-mediated hemolytic anemia, IMHA) johtuu elimistön käynnistämästä autoimmuunireaktiosta. Elimistö tuottaa vasta-aineita punasolujen pinnan antigeenejä vastaan, jolloin punasoluja tuhoutuu. IMHA voi olla etiologialtaan joko primäärinen eli idiopaattinen tai sekundäärinen, jolloin jokin tulehdus- tai kasvainsairaus tai lääkeaine laukaisee punasolujen tuhoutumisen. Oireet alkavat yleensä akuutisti, ja niihin kuuluvat apatia ja anoreksia. Yleistutkimuksessa yleisin löydös on limakalvojen kalpeus tai ikterus. Diagnoosi varmistuu, kun potilaalla todetaan anemia sekä viitteitä punasolujen immuunivälitteisestä tuhoutumisesta ja hemolyyysistä. Verisivelyssä todettuja sferosyyttejä, positiivista veren agglutinaatiotestiä ja positiivista Coombsin koetta käytetään yleisesti diagnostiikassa. Ensiapuna annetaan tarvittaessa punasoluja. Hoito perustuu immunosuppressiivisiin ja veren hyytymistä estäviin lääkkeisiin. Mahdollinen altistava sairaus on tärkeää hoitaa. Ennuste on varauksellinen.

YDINKOHDAT

- IMHA diagnosoidaan toteamalla potilaalla anemia sekä viitteitä hemolyyysistä ja punasolujen immuunivälitteisestä tuhoutumisesta verisivelyn sferosyyttien, positiivisen veren agglutinaatiotestin ja Coombsin kokeen avulla.
- Taustasyyt selvitetään tapauskohtaisesti esitietojen, virtsaja verinäytetutkimuksien, rintaontelon röntgenkuvauksen ja vatsaontelon ultraäänitutkimuksen avulla.
- Infektiiviset sairaudet suljetaan pois spesifeillä testeillä.
- IMHA:n hoidon kulmakivet ovat verensiirto, immunosuppressiiviset ja veren hyytymistä estävät lääkkeet sekä sekundääristen syiden hoito.

Käsikirjoitus tuli toimitukseen 31.5.2021

SUMMARY

Immune-mediated hemolytic anemia (IMHA) results from autoimmune-mediated destruction of red blood cells. It can be primary or secondary to infectious, inflammatory or neoplastic diseases or medications triggering the red blood cell destruction. Signs usually start acutely, and they include apathy and anorexia. The most common physical examination finding is mucosal pallor or jaundice. The diagnosis is confirmed if anemia and signs of immune-mediated red blood cell destruction and hemolysis are present. Spherocytes in the blood smear, a positive saline agglutination test and a positive Coomb's test can be used for diagnosis. Red blood cell transfusion is frequently needed as a first aid. Treatment is based on immunosuppressive and antithrombotic medications. It is also important to treat any possible triggering disease. Prognosis is guarded.